

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

D O M

afsagt af Grønlands Landsret den 3. september 2021 i ankesag

Sagl.nr. K 069/21

Anklagemyndigheden

mod

T

Født den [...] 1968

Retten i Grønland afsagde dom i 1. instans den 12. oktober 2020 (sagl.nr. KS-RIG-75-2020).

Påstande

T har påstået frifindelse, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse af skyldsspørgsmålet og skærpelse af den idømte foranstaltning.

Doms mænd

Sagen har været behandlet uden domsmænd.

Supplerende oplysninger

Anklagemyndigheden har berigtiget anklageskriftet, således at der tillige henvises til inatsisartutlov nr. 24 af 28. november 2019 § 56.

I anklageskriftet af 13. august 2019 er der i forhold 1 efter ordene ”1. januar 2018 til den 28. februar 2018” anført ”i Kangerlussuaq”.

Forklaringer

Der er for landsretten afgivet forklaring af tiltalte. Vidnet V1 har afgivet supplerende forklaring.

T har vedrørende forhold 1 forklaret, at han er fisker og fanger. Tilbage i 2018 var der omkring 75 personer på vinterjagt i området ved Kangerlussuaq, og han var med på jagten. Han havde tre containere i Kangerlussuaq, der blev kontrolleret af veterinærmyndighederne. V1, V3, X1 og tiltalte havde kød i containerne. De tog på jagt sammen og hjalp hinanden. Efter jagten tog de skindet af dyrene, når de kom tilbage. De pakkede kødet i poser. Moskusokserne blev skåret op med kniv, og de forskellige dele blev pakket i poser. Moskusokserne blev frosne inden for to timer. V1 kød lå i en container sammen med snescootere og reservedele. Tiltaltes kød lå altid i poser og sække. Kødet uden emballage tilhørte V1. V1 havde ikke tid til at håndtere sit kød. Det var i V1 kød, der var taget en bid af et dyr. V1 lånte tiltaltes sække. De skulle tjene penge og brugte lang tid på det. V1 pakkede først sit kød ind efter nogle dage, og de hjalp ham. Han tror, at kødet lå i containerne i cirka 20 dage. Derefter skulle kødet transporteres til Sisimiut og videre til Nuuk og så sælges. De transporterede selv kødet til Sisimiut på snescootere. Kødet blev transporteret pakket ind i sække. Kødet sælges til private mennesker i Nuuk. Kødet sælges på Brættet. De var sammen om at transportere kødet til Sisimiut og Nuuk. De hjælper hinanden for at tjene penge. De får penge for skindene. En af containerne i Kangerlussuaq blev brugt til snescootere og en ATV. Den midterste container blev brugt til reservedele. Den tredje container blev brugt til kød. Han havde kun kød i den ene container, og der var kun kød i den container. V3, X1 og han havde kød i den container. Der er ikke nogen, som gider hjælpe V1, for han roder så meget over det hele og gør det beskidt. Kontrollørerne troede, det var tiltaltes rod, men det var V1 rod. Alle kan komme ind i containerne i Kangerlussuaq. De kunne ikke låse containerne, fordi det var så koldt. Han kender ikke nogen af de 75, som var på jagt i området, der har fået en tilladelse af veterinærmyndighederne til at drive virksomhed. Han har heller ikke en sådan tilladelse.

I 2018 skulle de selv slagte dyrene i Kangerlussuaq. 80% af dem har ikke nogen mulighed for opbevaring af kød. Mange bruger ikke poser, men kun naturfrost, og så fragter de kødet i sække. I 2018 var den bedste mulighed at komme kødet i en almindelig container, dvs. ikke en frysecontainer. Temperaturen i januar/februar i Kangerlussuaq var 30-35 minusgrader.

I 2019 var fangsten meget mindre. De havde købt nye snescootere, der kunne transportere mere. Økonomisk kan det næsten ikke betale sig at drive fangst på den måde.

Han havde tre containere i 2018. V1 lånte den midterste container med reservedele. Den tredje container var der kun kød i. Han forstår ikke, hvorfor der i kontrolrapporten gengivet side 41 i ekstrakten står noget andet. Det var meget sjældent, han havde kød udenfor containeren i 2018. Når de havde slagtet, lod de kødet ligge udenfor i nogle timer, før de lagde det i container.

Fotoet på side 48 i ekstrakten viser spor efter nogle små fugle, der spiser moskusfedt fra skindet. Der er ikke tale om ravne. Der er ingen fluer.

Andre moskusjægere i området gør på samme måde som V3, X1 og ham, og de har heller ikke nogen tilladelser.

T har vedrørende forhold 2 og 3 forklaret, at der blev foretaget kontrol af en container i Nuuk, som han havde lejet. Det var hans, V3 og X1 kød, der var i containeren. Rensdyrene var inde fra Nuuk Fjorden. Moskuskødet var fra Kangerlussuaq. Det kom med RAL-skib fra Kangerlussuaq til Nuuk i en frysecontainer. Kødet skulle sælges på Brættet eller til restauranter. Alle solgte til restauranter. Der var en termostat i containeren, og man kunne skrue op og ned. Kødet var pakket ind i poser. Hvis kødet bare ligger på gulvet, kan det ikke fryse ordentligt. Det kan godt passe, at noget af kødet fra rensdyrene lå på gulvet. Det skulle tørres, når det blev sommer. Dyrene blev slagtet i naturen. Ved sommerjagt blev dyrene pakket i poser, når de kom til Nuuk. Om vinteren kom de kødet i poser med det samme. Vedrørende fotografierne på side 70-71 i ekstrakten har han forklaret, at saven nok skal smides ud, og kniven bruger han til at hakke is af ved døren. Han bruger ikke saven, kniven eller hammeren til kød, men kun til vedligeholdelse. Det er nok en sav, han ikke gider bruge mere. Den er blevet brugt til at save ryg og køller. Han køber måske 10-15 save om året, og den pågældende sav skulle smides ud. Den har han ikke brugt. I april 2020 havde han ikke tilladelse til opbevaring og salg af kød.

T har vedrørende sine personlige forhold forklaret, at han er holdt op med at tage på moskusjagt i Kangerlussuaq. Han var sidst på jagt der i 2018. I 2019-2021 fik han at vide, at ifølge biologerne måtte dem fra Nuuk ikke tage på moskusjagt mere. Han havde udstyr for 600 – 700.000 kr. i Kangerlussuaq. Han er fanger og fisker. Han lever af fiskeri og rensdyr- og moskusjagt, og han fanger også hvaler. Han havde 4,3 mio. kr. i omsætning i 2019, og i 2020 havde han en omsætning på 1,4 eller 1,5 mio. kr. I år er hans omsætning nok 700.000 kr. på grund af corona, og fordi han ikke må gå på moskusjagt mere. Hans overskud i 2018 var på omkring 400.000 kr., så det var hans årsindkomst. I 2021 tror han, at hans årsindkomst er negativ. Han har lige lånt 100.000 kr. Han har ikke haft gæld i 3 år. Hans båd sank for nylig. Han har to totalskadede både. Han har 8 både, hvoraf de 6 er ødelagte.

V1 har supplerende forklaret, at han var med til jagten i Kangerlussuaq i 2018. Han havde selv licens og var på jagt. Hans kød plejer at være udenfor. Noget af det var i en container. Hans kød var adskilt fra T, V3 og X1 kød.

Under jagten i 2019 blev hans kød opbevaret udenfor i Kangerlussuaq, hvor der var meget koldt. Kødet var udenfor, indtil jagten var forbi. Han husker ikke, hvor lang tid jagten varede. I forbindelse med jagten i 2020 gik kødet via et indhandlingssted.

I 2018 var noget af kødet også udenfor. Der var to containere ved siden af hinanden, og en tredje container stod væk fra dem. De var næsten lige ved siden af hinanden. Hans kød var i nærheden af containeren. Der var ikke vand eller afløb i den container, som han lånte af T. Der var heller ikke udstyr til rengøring i containeren. Han ved ikke, om der var ventilation, men det må der have været. Der var ikke en maskine, der kunne bruges til rengøring. Der var heller ikke et termometer i containeren.

Han har ikke godkendelse til opbevaring af kød. Han har ingen papirer vedrørende egenkontrol. Der er ikke så meget forskel på, hvordan moskusoksejægere jager. Han fik en advarsel i 2019, men han er ikke siden blevet retsforfulgt.

I 2018 var det første gang, han havde noget kød i en container. Der var ikke andre, som havde kød i den container. Det kød, han havde i containeren, var pakket ind i plasticposer. Han plejede ikke at pakke det kød ind, der var udenfor. Han så ikke dyr, der kom og spiste af kødet.

Han har været inde i den container, hvor T opbevarede sit kød. Han husker ikke, om der var noget i containeren ud over kød. Der var vist ikke noget.

Indhandlingen åbnede i år. Alle jægerne plejer at have kødet udenfor pakket og dækket til.

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten bemærker indledningsvis, at et anklageskrift efter § 437 i retsplejelov for Grønland skal indeholde blandt andet en kort beskrivelse af det forhold, der rejses tiltale for, med en sådan angivelse af tid, sted, genstand, udførelsesmåde og andre nærmere omstændigheder, som må anses for nødvendige for en tilstrækkelig og tydelig beskrivelse. Gerningsbeskrivelsen i sagens forhold 1 opfylder kun i begrænset omfang dette krav.

De materielle straffebestemmelser, som der er rejst tiltale for i sagens forhold 1-3, findes i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 27. juli 1998 om levnedsmiddelvirkomheder. Efter § 1, stk. 7, i denne bekendtgørelse er privat og lejlighedsvis salg af fisk eller nedlagt vildt eller andet direkte salg mellem fanger/fisker og forbruger omfattet af bekendtgørelsen bortset fra bestemmelserne i kapitlerne 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14, og 16 samt §§ 18-20 i kapitel 10, og det er blandt andet bestemmelserne i disse kapitler mv., som der er rejst tiltale for i sagens forhold 1 og 2. Det fremgår endvidere af bekendtgørelsens § 1, stk. 9, at ”fangst” er undtaget

fra bestemmelserne i bekendtgørelsen. Det er derfor et hovedspørgsmål ved afgørelsen af sagen, om tiltaltes aktiviteter kan anses for omfattet af de bestemmelser, som tiltalen angår, herunder om der er tale om et direkte salg mellem fanger og forbruger eller om fangst.

I VFMG's politianmeldelse af 7. marts 2018 er anført blandt andet følgende:

”VFMG vurderer, at praksissen hvor fangere indhandler deres produkter til opbevaring samt eventuelt tilvirkning hos tredje part må anses for en slagterilignende virksomhed. Ligeledes anser VFMG opbevaringen af fangsten i hele fangstperioden som en opbevaringsvirksomhed. Opbevaringen efter 3 dage efter fangstperiodens ophør, altid må vurderes som en opbevaringsvirksomhed, der skal godkendes efter gældende lovgivning. Af disse grunde kan T foretaget kun ses som en fødevarevirksomhed.”

I VFMG's kontrolrapport af 13. april 2018 vedrørende kontrol udført den 26. og 27. februar 2018 i Kangerlussuaq er anført blandt andet:

”Der blev udtaget ca. 20 enheder til visuelle vurdering af produkterne.

Produkttyperne varierede fra grovparteret dele så som kølle, ryg, skank, ribben forskellige stegtyper til udbenet bove.

Den overordnede standard på produkterne svare til den man ville kunne forvente fra en fangst.”

På ovenstående baggrund, efter de oplysninger, der er fremkommet under bevisførelsen om samarbejdet mellem tiltalte og V3, X1 og V1, og som sagen i øvrigt er forelagt, finder landsretten ikke at kunne afvise, at tiltaltes aktiviteter i Kangerlussuaq er omfattet af bekendtgørelsens § 1, stk. 7, således at bestemmelserne i bekendtgørelsens kapitel 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 13, 14 og 16 samt §§ 18-20 i kapitel 10 ikke finder anvendelse, eller af undtagelsesbestemmelsen i bekendtgørelsens § 1, stk. 9, vedrørende fangst.

Forhold 1 indeholder derudover en tiltale for overtrædelse af den omhandlede bekendtgørelses § 22, stk. 1-3, og denne bestemmelse gælder også for virksomhed omfattet af § 1, stk. 7. Gerningsbeskrivelsen i anklageskriftet i forhold 1 indeholder imidlertid ikke som foreskrevet i § 437 i retsplejelov for Grønland en nærmere angivelse af et forhold, der eventuelt kunne medføre en bøde efter denne bestemmelse, og allerede af denne grund kan tiltalte ikke findes skyldig i overtrædelse af bekendtgørelsens § 22, stk. 1-3.

Tiltalte frifindes herefter i sagens forhold 1.

Med samme begrundelse som anført ovenfor finder landsretten heller ikke at kunne afvise, at tiltaltes aktiviteter i Nuuk er omfattet af bekendtgørelsens § 1, stk. 7, om direkte salg mellem fanger og forbruger, således at bekendtgørelsens § 3, stk. 1 og 2, ikke finder anvendelse.

Tiltalte frifindes herefter i sagens forhold 2.

Med hensyn til sagens forhold 3 lægger landsretten på baggrund af VFMG's kontrolrapport af 30. april 2020 og sagens øvrige oplysninger, herunder tiltaltes forklaring, til grund, at kød, som tiltalte agtede at sælge blandt andet på Brættet, i et vist omfang lå direkte på gulvet i containeren, og at dette kød som følge heraf var uegnet til menneskeføde. Tiltalte findes i det anførte omfang at have gjort sig skyldig i forsøg på overtrædelse af § 17 i bekendtgørelsen.

Bøden, der fastsættes i medfør af inatsisartutlov nr. 24 af 28. november 2019 § 56, stk. 1-3, jf. Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 27. juli 1998 om levnedsmiddelvirksomheder § 38, stk. 1, jf. § 17, jf. § 12 i kriminallov for Grønland, findes passende at kunne udmåles til 10.000 kr.

THI KENDES FOR RET:

Dom afsagt af Retten i Grønland i sagen mod T ændres, således at bøden nedsættes til 10.000 kr.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Torben Geneser

Kirsten Thomassen

Kaspar Linkis

EQQARTUUSSUT

oqaatigineqartoq ulloq 12. oktobari 2020

Eqqartuussiviup no. 75/2020
Politiit no. 55PM-98736-00001-18

Unnerluussisussaatitaasut

illuatungeralugu

U

In.no[...]

Unnerluussissut tiguneqarpoq ulloq 29. agusti 2019, unnerluussissumullu ilassut tiguneqarluni ulloq 7. septembari 2020.10.28

U unnerluutigineqarpoq unioqutitsisimasutut:

1.

Inuussutissanik nersutillu nappaataannik inunnut tunillaassorsinnaasunik nakkutilli-ineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat no. 17 ulloq 28. oktobariu 1993-imeersoq, allanngortinneqarsikmasoq Inatsisartut peqqussutaannit no. 7-imik ulloq 2. maaji 1996-imeersumi kiisalu Inatsisartut peqqussutaannit no. 9-mik ulloq 31. maaji 2001-imi, § 11, toqqammavigalugu § 15, imm. 2, toqqammavigalugu suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat no. 21 ulloq 27. juuli 1998-imeersumi § 38, imm. 1, toqqammavigalugit § 3, imm. 1, § 5, § 6, imm. 1-3, §-it 7-11, §-it 14-16. § 18, imm. 1, imm. 2, aamma imm 7, § 20, § 21, imm. 1-4, § 22, imm. 1-3, § 23, imm. 1-3, aamma §-it 27-29

piffissami 1.januaari 2018-imiit 28. februaari 2018-imut, I3, I1 aamma X1 peqatigalugit, inuussutissarsiutiugalugu suliarisimallugit, toqqortarisimallugit, angallassimallugit nioqutigisimallugillu inuussutissat naalakkersuisunit akuersissummik peqarani, tassani suliffeqarfiup avatangiisit eqqarsaatigalugit imatut inissisimanani, eqqiluusaarnikkut ajoqutaasinnaasut pinaveersaartinneqarsimanatik, taamatuttaarlu suliffeqarfik pisari-aqartumik imermik pilersugaanani, eqqakkanut kuuffeqarani eqqaaveqa-ranilu, aammalu imatut aaqqissuusaanani, nalunaarutip piunasaqaataanik minnerpaanik naammassinnissimanani, taamatuttaarlu suliffeqarfiup aaqqissuusaanerata initaqarnerataluy nalunaarutip piunasaqaataanik minnerpaanik naammassinnissimanani, aammalu naammattunik qullilersorneqarsimananilu silaannarissaqarfeqarani, imaluunniit eqqortunik sanaanik ilusilersukanillu maskiinaqarani, sakkulersorsimanani, immersakkanik il.il. soqarani, kiisalu suliffeqarfiup nakkutigiginagu, nioqutissat suliarineqarsimanngitsut aamma ilaannakortumik suliat, tiguinerini atorineqarnerinilu, nutaajunersut aammalu ajoquteqannginnersut, taamatuttaarlu inuussutissat suliarineqarnerini toqqortarineqarnerinilu, tamakku containerimi taamaaliorneqartut, eqqiluitsumik peqqissutissamullu illersorneqarsinnaassumik ingerlanneqarnissaat, tamatumalu kingunerisimallugu, inuussutissat mingutseriffigineqarlutiuk, kiisalu inuussutissat suliarineqarlutik, toqqortarineqarlutik angallanneqarlutillu avatangiisini ininilu naammattumik eqqiarneqarsimanngitsuni asefallatsaalineqanngittunilu, suliffeqarfillu pilersaarusiorsimanani eqqiarneqarnissamut atortut, sakkut maskiinallu, inuussutissanik atorineqarsimasut imaluunniit init, toqqorsiviusartut, bakteriaajartarneqarnissaannut, taamatuttaarlu atortorissaarutit, inimi toqutsiviusartumiittut nersutinik toqutsisarfiit aaqqissuunneqarnissaannut inatsisit piunasaqaataanik naammassinnissimanatik.

2.

Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat no. 21 ulloq 27. juuli 1998-imeersumi § 38, imm. 1, toqqammavigalugit § 3, imm. 1 aamma 2

ullormi 30. aprili 2020-mi najukkami Nuukullak [...]mi Nuummi inuussutissat, tassaasut ilaatigut tuttu umimmaallu inuussutissarsiutiginiissaat siunertaralugu neqerpassui toqqortarisimallugit, tamatumani neqit ilaat qeritissimallugit aggorsimallugit tuniniaqqinnissaat siunertaralugu, Kalaallit Nunaanni Uumasut nakorsaannit Inuussutissalerinermullu Oqartussanit pisariaqartumik akuersissummik peqarani.

3.

Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat no. 21 ulloq 27. juuli 1998-imeersumi § 38, imm. 1, toqqammavigalugit § 17

Piffissami tassani sumiffimmilu tassani immikkoortoq 2-mitut, inuussutissarsiutiginiarlugit inuussutissat pilerisaarutigisimallugit tuniniaqqinnissaat siunertaralugu, naak inuussutissat ima ajortigisut inuup nerisassaatus piukkunnaratik, immikkoortoq 2-mi taaneqartutut neqit toqqortarineqarmata containerip naqqanut ilineqarsimasunut palletinut qisuusunut ilioraannakkatut, taamatuttaarlu neqitkilitanngorlugit suliarineqarsimallutik naak pilattuut qiterutaasanik nakkutigisaanngitsoq atorlugu aamma periarfissaqarani atorneqarnerata nakkutigineqarnissaa.

Piumasaqaatit

Unnerluussisussaataasut piumasaqaatigaat akiliisitsissut annertussuseqartoq 135.000 koruuninik.

Suliaq suliarineqarpoq U najuutinngitsoq, eqqartuussisarnermi inatsisip §-iisa 453-iani, imm. 1, no. 1, toqqammavigalugu, taamaattumillu suliamut oqaaseqarsimanngilaq.

Suliamut paasissutissat

Nassuiaatit

Suliap suliarineqarnerani nassuiaateqarput I2, I3 aamma I1.

I2 nassuiaateqarpoq ulloq 12. oktobari 2020. Nassuiaat eqqartuussisut suliaasa allassimaffiini is-suarneqarpoq imatut:

I2 qallunaatut ilaatigut nassuiaavoq, 2018-imi U Kangerlussuarmi misissueqataasimalluni VFMG-ip nalunaarummik tigusaqarnerani neqinik containerimi containerillu silataani uninngatitsisoqartoq. Misissuinerminni paasivaat, tassani pineqartut uumasut 50-it missaat, taakku puussianiitinnegartut plasticiusuni. Aamma snescooterip atortuisa ilaat tassaniipput, taakkulu nerisassat akornanniitillugit toqqorsivimmeequsaanngillat. Neqit annersaat ajoquteqanngillat, neqilli ilaasa puui putoqarput ki-ineqarsimasullu takuneqarsinnaapput aamma neqit kiggeqarlutik. Taakku saniatigut neqit ilaat saan-iiarneqarsimapput.

Misissuinerup kingorna containeri parnaarpaat. Nalilerpaat nalinginnaasumik piniarnerinnaanngitsumeersut, tassami nersutaatinik toqoraasartut ingerlatsineratut assignerummat. Nersutaatinik toqoraasuuniaraanni akuersissummik peqartoqartussaavoq, taamaattorlu U piginngilaa. Akuerisaaniaraanni pappilissat uppernarsaatity assigninngitsut nassiunneqartussaapput aammalu al-laaserineqarsimassalluni, inatsisitigut piumasaqaatit qanoq ililluni malinneqassanersut.

Misissuinermut atatillugu U oqaloqatigaat. Naammagittaappoq isumaqarlunilu ingammik nammineq malersugaalluni, piniasrtut allaat immisut pisarmata. Taamaattorli piniarnermik nakkutilliisu-mit oqaaseqaammik pisimapput, taannalu tassunga isummamut akerlilivoq.

U containeriani soqanngilaq nersutaatinik toqoraanermik ingerlatsiniaraanni pisariaqartunik.

Nersutaatinik toqoraavimmik ingerlatsiniaraanni, piunasaqaatit arlallit naammassineqarsimasussaapput neqinik toqqortaateqarnissamut tunngasunik, ilaatigut qeritinniaaraanni qanoq nillertigissanersoq, toqqortarineqartunut periutsit aamma eqqiaaneq.

2016-imi U ataatsimeeqatigaat, tassanilu malittarisassanik nassuiaateqarfigaat. Aalisartut piniartullu (siulliullutik tunisassiortut) inuinnarnut tuniniaasinnaapput suliarineqarsimanngitsunik. Assersuutigalugu nersut saaniarneqarsimassanngilaq, annerpaamik uullinnarneqarsimasussaavoq. Tamatumani saniatigut pisarineqarnerata kingorna piaarnerpaamik tuniarnaqartussaavoq.

Immikkoortoq 2-mut aamma 3-mut atatillugu nassuiaavoq, 2020-imi misissuinermit peqataasimanani. U ilisimatissimavaat misissuinnisaq kissaatigalugu, U tamatumunnga isumaqataanngilaq. Taamaattumik containerip parnaarsaataa kipisimavaat misissuinerlu ingerlallugu nutaamillu parnaarsaaserlugu, matuersaallu tassunga U pisinnaagaa.

Neqit ilaat kukkusumik toqqortarineqarput, ilaallu pilattuummik qiterutaasalimmik agorneqarsimallutik. Tassani pilattuut qiterutaasalik takunngilaat. Sunnguamilluunniit paasissutisamik soqanngilaq neqit sumi qangalu pisarineqarsimanersut imaluunniit kimit pisarineqarsimanersut. U nerutaatinik toqoraavimmik ingerlatitsinissamut assigisaanilluunniit ingerlatitsinissamut akuersissummik peqanngilaq.

Nammineq ilinniarsimasani malillugit nalilerpaa, nerisassialerinermit eqqiluisaarnissaq aamma nerisassat isumannaatsuunissaat annikitsuararsuusoq suminngaanneermit takuneqarsinnaanngimmata aammalu uppersaataasissaqarani, neqi pisarineqarnerata kingorna qanoq paarineqarsimanersoq. Taakku saniatigut neqi piareersarneqarsimavoq suliarineqarsimallunilu, taamaaliussagaannilu pisariaqarpoq akuersissummik peqarnissaq.

Akiliisitsissutissap annertussusia pillugu nassuiaavoq, VFMG-ip toqqammaviginiaarsimagai Danmarkimi taamatut assingusunik unioqquitsinernut malittarisassat aallaaviginissaat. Nammineq akiliisitsissutissap annertussusissaa inassutigisimanngilaa taamaattumillu qulakkeerlugu oqaatigisinnaanagu, qanoq ililluni taanna naatsorsorneqarsimanersoq.

I3 ulloq 12. oktobari 2020 nassuiaavoq. Nassuiaat eqqartuussisut suliaasa allassimaffiini issuarneqarpoq imatut:

I3 qallunaatut ilaatigut nassuiaavoq, Kangerlussuarmit piffissami piniarfiusumi 2017/2018-imi X1 U ilagalugit umimmassimalluni. Pisarineqarnerata kingorna ameerpaat, neqaallu plasticinut ikiorarlugu, aqaguanilu ullaakkut neqi qerereersimavoq. Tamatumani kingorna neqi containerimukaappaat, soorlu piniartut allat aamma taamaaliortartut. Containerip eqqannguani neqi pilattuummik aggorpaat. Containerip iluani neqi suneqanngilaq. Neqi containerimiitippaat piniarsinnaatitaanerup naanissaata tungaanut, tamatumalu kingorna neqi qerisoq RAL aqutigalugu siullermik Sisimiunut tamatumalu kingorna Nuummumit nassiullugu. Ilaatigooriarluni neqit qaammatip ataatsip missaani containerimiitinneqartarput, nassiunneqannginnermini. Neqit hotelinut, Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut il.il. tuniarnaqartarput.

Neqit saniatigut allamik containerimiittoqanngilaq. Neqit containerip iluani tamarmi toqqortarineqarput, Neqit X1, U namminerlu pigaat. Nammineq X1 U matrosiusarput.

Inuussutissalerinermit oqartussat tamatigunngajak saaffigisarpaat aperiniarlugit, qanoq amerlatigisunik pisaqarsimanersut aperiarlugit. Piniartut allat aperineq ajorpaat, naak piniartut tamarmik U

iliortaraluartut. Amerlasuut U sinngagaat. Piniarfissami tassani U umimmanniaqqusaanngilaq, amerlavallaanik pisaqartarmat.

Il ulloq 12. oktobari 2020 nassuiaavoq. Nassuiaat eqqartuussisut suliaasa allassimaffiini issuarneqarpoq imatut:

Il kalaallisut ilaatigut nassuiaavoq, piniarfissami 2017-2018-imi Kangerlussuarmi piniariarsimaluni. Kisimiilluni piniarpoq. Pisami neqaa tunivaa. Ukiukkut neqi *big bags*-inik poorlugu qeritip-paa. Neqaatini silamiittpai. U, X1 I3 ilisarimasarilluarpai. U containerianiinnikuuvoq. Containerimiippit neqit. Containerimi nerriveqanngilaq, eqqortorfeqaranilu il.il.

Pappilissat uppernarsaatit

Suliami saqqummiunneqarsimavoq nalunaarutiginninnermut nalunaarusiaq Kalaallit Nunaanni Inu-ussutissalerinnermut oqartussanit (VFMG) suliamut tunngasoq kiisalu assit VFMG-mit U misissuiar-tornermi assilisarineqarsimasut.

Piffissaq suliap suliarineqarneranut atorineqartoq

Piffissaq pinerluffiusoq tassaavoq januaarimiit februaarimut 2018 aamma 30. aprili 2020.10.29

Unnerluussissut siulleq tiguneqarpoq ulloq 29. aggusti 2019.

Suliap suliarineqarnissaa ullulerneqarsimagaluarpoq pissasoq 24. marsi 2020, eqqartuussinissarli kinguartinneqarpoq Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviit Covid-19 pillugu matuneqarmata. Suliap suliarineqarnissaa ulluleqqinneqarsimavoq, tamatumalu kingorna unnerluussissummut ilassut 7. septembari 2020-meersoq tunniunneqarluni, taannalu ilanngullugu eqqartuussinissamut ulluliunneqartumi suliarineqarluni.

Eqqartuussiviup tunngavilersuutaa inerniliineralu

Pisuunermut apeqqut

Immikkoortoq 1

Suliami paasissutissat tunngavigalugit, ingammik U containeriutaani containerillu eqqaani Kangerlussuarmi assit uppernarsaatit saqqummiunneqartut I2 uppernartumik eqqartuussisunut nassuiaataa tunngavigalugit, uppernarsineqarpoq U suliarisimallugit, toqqortarisimallugit, ingerlassimallugit tuniniarsimallugillu inuussutissat tassaasut ilaatigut tutut umimmaallu neqerpassui. Eqqartuussisut tamatumani pingaartutut isigaat U containeriutaaniittut neqit amerlassusii aammalu neqit suliarineqarsimaneri, taamatuttaarlu I3 eqqartuussisunut nassuiaataa, U aamma X1 ilagalugit neqit tunisimallugit hotelinut, Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut il.il.

Taamaalilluni U nalinginnaasumik piniarneq kisiat ingerlatarinngimmagu aammalu neqit suliarineqarsimanngitsut tuniniartarsimanngimmagit, qanoq iliuserisimasai inuussutissarsiutaamata, taamaanniaraannilu VFMG-mit akuersissummik peqarnissamik pisariaqartitsilluni. I2 eqqartuussisunut nassuiaataa tunngavigalugu U pisariaqartinneqarsitumik VFMG-mit akuersissummik peqarsimanngilaq.

Ilanngullugu uppernarsineqarpoq, U naammassisimanngilai suliffiup inissisimanissaa avatangiisit eqqarsaatigalugit, imermik pilersorneqarnissaa, kuuffinnut tunngasut, igitassalerineq, init aqqis-suunneqarsimanissaat, qulleqarnissaa silaannarissartarfeqarnissarlu, eqqortumik suliarineqarsimasut maskiinat, sakkut pisatsersorsimanissarlu, inuussutissat misissuiffigineqarnissaat, eqqiluisarneq, inuussutissat toqqortarineqarnissaat qulakkeerniarlugu mingutsinnginneqarnissaat, suliffiup initaasa eqqiarneqarneranut aserfallatsaaliineqarnissaanut, inuussutissat ingerlanneqarnissaannut pi-umasaqaatinik, nammineerluni misissuinissamut pilersaarummik sanasoqarsimannginnera kiisalu

ingammik nersutiniq toqoraavinnut immikkut aaqquissuusaanissaannut piumasaaqaataasartunik. Eqqartuussisut immikkut pingaartutut isigaat U containeriata tamatumalu eqqaata assingi, taak-kunani pissutsit takuneqarsinnaammata, I2 eqqartuussisunut nassuiaataa kiisalu I3 eqqartuussisunut nassuiaataa, U containeria atortunik assigisaanilluunniit ikkussuiffigineqarsimanngitsoq, taamaallaalli neqinik imaqartoq.

Tamakku toqqammavigalugit U pisuutinneqarpoq unioqquitsimasutut Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannik no. 21-mik ulloq 27. juuli 1998.imeersumik § 38, imm. 1, toqqammavigalugu § 3, imm. 1, § 5, § 6, imm. 1-3, §-it 7-11, §-it 14-16, § 18, imm. 1, imm. 2 aamma imm. 8, § 20, § 21, imm. 1-4, § 22, imm. 1-3, § 23, imm. 1-3, aamma §-it 27-29 unnerluussissut malillugu.

Immikkoortoq 2:

Suliami paasissutissat tunngavigalugit, ingammik U containeriutaani containerillu eqqaani najuk-kami Nuukullak [...], Nuuk,assit aamma I2 eqqartuussisunut uppernartumik nassuiaataa toqqammavigalugit uppernarsineqarpoq, U inuussutissat toqqortarineqarisimagai ilaatigut tassaasut tutut umimmaallu neqerpassui inuussutissarsiutigalugu tuniniaqqinneqarnissaat siunertaralugu. Eqqartuussisut tamatumani pingaartutut isigaat U containerianiittut neqit amerlassusii, suliarineqarsimanerisa annertussusiat aammalu kikkunnilluunniit ajornanngitsumik containerip tikinneqarsinnaanera.

Taamaalilluni U nalinginnaasumik piniarneq kisiat ingerlatarinngimmagu aammalu neqit suliarineqarsimanngitsut tuniniartarsimanngimmagit, qanoq iliuserisimasai inuussutissarsiutaammata, taamaanniaraannilu VFVG-mit akuersissummik peqarnissamik pisariaqartitsilluni. I2 eqqartuussisunut nassuiaataa tunngavigalugu U pisariaqartinneqarsitumik VFVG-mit akuersissummik peqarsimanngilaq.

Tamakku toqqammavigalugit U pisuutinneqarpoq unioqquitsimasutut Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannik no. 21-mik ulloq 27. juuli 1998.imeersumik § 38, imm. 1-imik, toqqammavigalugu § 3, imm. 1, unnerluussissut malillugu.

Immikkoortoq 3:

Suliami paasissutissat tunngavigalugit, ingammik U containeriutaani containerillu eqqaani najuk-kami Nuukullak [...], Nuuk,assit aamma I2 eqqartuussisunut uppernartumik nassuiaataa toqqammavigalugit uppernarsineqarpoq, U neqit ilaat toqqortarisimagai palletit qisuit containerip naqqaniittut qaavinut iliinnarlugit poortorneqarsimanngitsut, taamatuttaarlu neqit ilaat kilitanngorlugit suliarisimagai periarfissaqarani pilattuutit qiterutaasallip misissorneqarnissaanut, suliarineqarne-risa misissorneqarnissaannut aammalu periarfissaqarani neqi sumi qangalu pisarisameersuunera, tamatumalu kingunerisimallugu, neqi inunnik nerisassatut atorneqarsinnaajunnaarluni. Neqit amerlassusiat annertoq eqqarsaatigalugu, aammalu suliarineqarsimanerisa annertussusiat aammalu kikkunnilluunniit ajornanngitsumik containeri tikinneqarsinnaammata, uppernarsineqarpoq, U inuussutissarsiutigalugu neqi pilerisaarutigisimagaa siunertaralugu tuniniaqqinneqarnissaa.

Tamakku toqqammavigalugit U pisuutinneqarpoq unioqquitsimasutut Suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusut pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannik no. 21-mik ulloq 27. juuli 1998.imeersumik § 38, imm. 1-imik, toqqammavigalugu § 17, unnerluussissut malillugu.

Pineqaatissiissut

Unnerluussisussaataasut piumasaaqatigaat akiliisitsissut annertussuteqartoq 135.000 koruuninik, tamatumunngalu tapersiutitut ilaatigut saqqummiussimallugu, unnerluussisussaataasut VFVG-p akiliisitsissutissatut inassutaa toqqammavigisimallugu. I2 eqqartuussisunut nassuiaavoq, VFVG-p pineqaatissiissutissap annertussusissaanik inassuteqarnermini Danmarkimi maleruagassat

tamakkununga atuuttut malissimagaat, aammalu akiliisitsissutissap annertussusissaa naatsorsorneqarsimasoq inatsisinik unioqqutitsinerit ataasiakkaat immikkoortillugit taakkulu katiterneqarsimasut.

Immikkoortoq 1:

Danmarkimi inatsisip oqaaseqaatigineqarnerani inuussutissalerinermujt inatsimmut tunngasumi erserpoq, unioqqutitsineri ataatsimi inuussutissat inunnut naleqqutinngitsut pilerisaarinikkut malittarisassat unioqqutinneqarsimappata aammalu malittarisassanik allanik unioqqutitsisoqarsimappat, soorlu kukkusumik toqqortarineqarsimappata, inuit nerisassaattut naleqqutinngitsut pilerisaarutigineqarsimappata akiliisitsissutip annertussusia atorineqassaaq.

Takuneqarsinnaavoq unnerluussisussaataitasut taamaallaat akiliisitsissutissat VFMG-p naatsorsorsimasai inatsisinik unioqqutitsinernut ataasiakkaanut tunngasut katitersimagaat akiliisitsissutissat ilaat ilanngaatisimanagit.

Tamanna tunngavigalugu unioqqutitsinerillu amerlassusii annertussusiilu eqqarsaatigalugit, katillugit akiliisitsissut immikkoortumi 1-imi 70.000 koruuniuppat naleqqutsinneqarpoq.

Immikkoortoq 2:

Danmarkimi inatsisip oqaaseqaatigineqarnerani inuussutissalerinermujt inatsimmut tunngasumi erserpoq, akuersissummik il.il. peqarani ataasiakkaatigut tuniniaanermi aallaaviusartoq akiliisitsissut annertussuseqartoq 10.000 koruuninik annertukkuutaartumillu tuniniaanermi 20.000 koruuniusoq.

Eqqartuussisut isumaqarput, immikkoortoq 2-mi akiliisitsissut 20.000 koruuniuguni naleqqutissasoq.

Immikkoortoq 3:

Danmarkimi inatsisip oqaaseqaatigineqarnerani inuussutissalerinermujt inatsimmut tunngasumi erserpoq, inunnut nerisassaannngitsunik pilerisaaruteqarani tuniniaanermi aallaaviusartoq akiliisitsissut annertussuseqartoq 20.000 koruuninik.

Eqqartuussisut isumaqarput, immikkoortoq 3-mi akiliisitsissut 20.000 koruuniuguni naleqqutissasoq.

Suliamut aningaasartuutit

Naalagaaffiup aningaaseriviata suliamut aningaasartuutit akilissavai, eqqartuussisarnermi inatsisip §-iisa 480-iani, imm. 1, toqqammavigalugu.

Taamaattumik eqqortuutinneqarpoq:

U eqqartuunneqarpoq akiliisitsissummik annertussuseqartumik 110.000 koruuninik.

Naalagaaffiup aningaaseriviata suliamut aningaasartuutit akilissavai.

Julie Sandvik Loft
eqqartuussisoq inatsisileritooq

DOM

afsagt den 12. oktober 2020

Rettens nr. 75/2020

Politiets nr. 55PM-98736-00001-18

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer [...]

Anklageskrift er modtaget den 29. august 2019, og tillægsanklageskrift er modtaget den 7. september 2020.

T er tiltalt for overtrædelse af:

1.

Landstingsforordning nr. 17 af 28. oktober 1993 om kontrol med levnedsmidler og zoonoser, som ændret ved landstingsforordning nr. 7 af 2. maj 1996 samt landstingsforordning nr. 9 af 31. maj 2001 11, if. § 15, stk. 2, jf. hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 27. juli 1998 om levnedsmiddelvirksomheder § 38, stk. 1, if. S 3, stk. 1, § 5, § 6, stk. 1-3, §§ 7-11, §§ 14-16, § 18, stk. 1, stk. 2 og stk. 8, § 20, § 21, stk. 1-4, § 22, stk. 1-3, § 23, stk. 1-3, og §§ 27-29

ved i perioden fra den 1. januar 2018 til den 28. februar 2018, i forening med V3, V1 og X1, erhvervsmæssigt at have tilvirket, opbevaret, transporteret og forhandlet levnedsmidler uden godkendelse af landsstyret, hvor virksomhedens placering i forhold til omgivelserne ikke var sket på en sådan måde, at der ikke ville opstå ulemper i hygiejnisk henseende, hvor virksomheden ligeledes var indrettet uden fornøden vandforsyning, afløbsforhold og renovation, og ikke indrettet på en måde, som opfylder bekendtgørelsens mindstekrav, ligesom virksomhedens indretning og lokaler ikke var indrettet på en måde, der opfylder bekendtgørelsens mindstekrav, og ikke var indrettet med tilstrækkelig belysning og ventilation, eller med korrekt konstruerede og udformede maskiner, redskaber, beholdere m.m., samt at virksomheden ikke påså, at råvarer og halvfabrikata, både ved modtagelsen og ved anvendelsen, var friske og af sund beskaffenhed, ligesom tilvirkningen og opbevaringen af levnedsmidlerne, som fandt sted i en container, ikke foregik på en hygiejnisk og sundhedsmæssig forsvarlig måde, hvilket medførte, at levnedsmidlerne blev udsat for forurening, samt at levnedsmidlerne blev tilvirket, opbevaret og transporteret i omgivelser og lokaler, som ikke var tilstrækkeligt renholdte og vedligeholdte, og at virksomheden ikke havde udarbejdet et program for rengøring og desinfektion af inventar, redskaber og maskiner, der kom i berøring med levnedsmidlerne eller de lokaler, hvor de blev opbevaret i, ligesom faciliteterne, hvor slagtingen foregik ikke opfyldte lovens krav om indretning af slagterier.

2.

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 27. juli 1998 om levnedsmiddelvirksomheder § 38, stk. 1, if. § 3, stk. 1 og 2

ved den 30. april 2020 på adressen Nuukullak [...] i Nuuk, at have opbevaret levnedsmidler, i form af bl.a. store mængder rensdyr- og moskuskød, i erhvervsmæssig øjemed, herunder at have indfrosset og opskåret dele af kødet, og med henblik på videresalg, uden at have den påkrævede tilladelse hos Veterinær- og Fødevarermyndighed i Grønland.

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 27. juli 1998 om levnedsmiddelvirksomheder § 38, stk. 1, if. § 17

ved på samme tid og sted som i forhold 2, at have markedsført levnedsmidler i erhvervsmæssig øjemed og med henblik på videresalg, uagtet at pågældende levnedsmidler var af en sådan stand, at de var uegnet til menneskeføde, idet det i forhold 2 nævnte kød flere steder blev opbevaret på træpaller og direkte på gulvet i containeren, ligesom kød var blevet skiveskåret uden kontrol af båndsav og uden mulighed for kontrol af aktiviteten.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bøde på 135.000 kr.

Sagen fremmedes i U fravær, jf. retsplejelovens § 453, stk. 3. nr. 1, og han har derfor ikke udtalt sig til sagen.

Sagens oplysninger

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaring af V2, V3 og V1.

V2 har afgivet forklaring den 12. oktober 2020. Forklaringen er refereret i retsbogen således:

V2 forklarede på dansk blandt andet, at han var med til at udføre en kontrol i 2018 hos T i Kangerlussuaq efter VFMG's modtagelse af en anmeldelse om opbevaring af en del kød i og uden for en container. Under kontrollen konstaterede de, at der var tale om ca. 50 dyr, der blev opbevaret i plasticposer. Der var også snescooterdele og andre ting, der ikke skal opbevares sammen med fødevarer. Størstedelen af kødet var i orden, men der var også huller og bidemærker i en af del opbevaringsposerne og kødet. Derudover var en del af kødet udbenet.

Efter kontrollen låste de containeren. De vurderede, at der var tale om mere end almindelig fangerdrift, da det snarere lignede slagteridrift. Man skal have en godkendelse for at drive slagteri, hvilket T ikke havde. For at blive godkendt skal der indsendes forskellig dokumentation og beskrivelser af, hvordan de forskellige krav i lovgivningen overholdes.

De talte med T ifm. kontrollen. Han var ikke tilfreds og mente, at de var efter særligt ham, da der var andre fangere, der gjorde som han. De havde dog en udtalelse fra en jagtbetjent, der modsagde dette.

I T container var der ingen af de ting, der kræves for at drive slagterivirksomhed.

Når der drives egentlig slagterivirksomhed, skal der opfyldes en række krav til opbevaringen af kødet, bl.a. ift. nedfrysningstemperatur, opbevaringsmåder og rengøring.

De havde holdt et møde med T i 2016, hvor de havde forklaret ham reglerne. Fiskere og fangere (primære producenter) må gerne sælge uforarbejdede varer i privat salg. Et dyr må eksempelvis ikke være udbenet, men højst grovparteret. Derudover skal kødet sælges hurtigst muligt efter fangsten.

I relation til forhold 2 og 3 forklarede han, at han ikke selv var med til kontrollen i 2020. De orienterede T om, at de ønskede at udføre en kontrol, hvilket T ikke var indstillet på. De klippede derfor låsen til containeren, udførte kontrollen og satte en ny lås på, som T kunne få nøglen til.

En del af kødet opbevarede forkert, og en del var parteret vha. båndsav. De så ikke båndsavens på stedet. Der var ingen sporbarhed ift. hvor og hvornår kødet var fanget eller af hvem. T havde ikke en tilladelse til slagteridrift el. lign.

Hans faglige vurdering var, at fødevarehygiejnen og fødevaresikkerheden var lav grundet den manglende sporbarhed og dokumentation for, hvordan kødet var blevet opbevaret siden fangsten. Derudover var en del kød forarbejdet og tilvirket, hvilket kræver en godkendelse.

I relation til bødestørrelsen forklarede han, at VFMG har lænet sig op ad de danske regler for lignende overtrædelser. Han har ikke selv indstillet bødestørrelserne og er derfor ikke helt sikker på, hvordan de er beregnet.

V3 har afgivet forklaring den 12. oktober 2020. Forklaringen er refereret i retsbogen således:

V3 forklarede på dansk blandt andet, at han i Kangerlussuaq skød moskus i jagtsæsonen 2017-2018 sammen med X1 og T. Efter fangsten fjernede de dyrenes skind, puttede plastic på kødet, og morgenen efter var det allerede frossent. Derefter tog de kødet til containeren, ligesom andre fangere også gør. Lige ved siden af containeren skar de i kødet med en sav. De gjorde ikke noget ved kødet i containeren. De opbevarede kødet i containeren indtil jagtsæsonen var ovre, hvorefter de transporterede det frosne kød med RAL til først Sisimiut og derefter til Nuuk. Nogle gange lå kødet i containeren i en måneds tid, før det blev transporteret. Kødet sælges til hoteller, Dr. Ingrid's Hospital mv.

Der er intet i containeren ud over kød. Kødet opbevares over alt i containeren. Kødet tilhørte X1, T og ham. Han og X1 var matroser for T.

Fødevaremyndighederne henvender sig hele tiden til dem for at spørge, hvor meget de har fanget mv. De spørger ikke andre fangere, selvom alle fangere agerer på samme måde som T. Der er mange, som er misundelige på T. I denne jagtsæson må T ikke komme med på moskusjagt, da han skyder mange dyr.

V1 har afgivet forklaring den 12. oktober 2020. Forklaringen er refereret i retsbogen således:

V1 forklarede på grønlandsk blandt andet, at han var på jagt i Kangerlussuaq i jagtsæsonen 2017-2018. Han var alene på jagt. Han solgte det kød, han fangede. Om vinteren nedfrøs han kødet og pakkede det i nogle 'big bags'. Han opbevarede sit kød udendørs. Han kender godt T, X1 og V3. Han har været inde i T container. Der ligger kød i containeren. Der er ingen borde, vaske mv. i containeren.

Dokumenter

Der er i sagen fremlagt anmeldelsesskrivelser fra Veterinær- og Fødevaremyndigheden i Grønland (VFMG) vedrørende sagens forhold samt fotos optaget af VFMG ifm. kontrolbesøg hos Mikael Lyberth.

Sagsbehandlingstid

Gerningstidspunkterne er hhv. januar til februar 2018 og 30. april 2020.

Det første anklageskrift er modtaget den 29. august 2019.

Sagen var oprindeligt berammet til den 24. marts 2020, hvor retsmødet måtte udsættes grundet domstolens nedlukning ifm. Covid-19-situationen i Grønland. Sagen blev berammet på ny, og

herefter indleveredes tillægsanklageskrift af 7. september 2020, der også blev behandlet ved det berammede retsmøde.

Retten's begrundelse og afgørelse

Skyldspørgsmålet

Forhold 1

Det findes ud fra sagens oplysninger, navnlig de dokumenterede fotos fra T container i Kangerlusuaq og området omkring containeren og V2 troværdige forklaring for retten, bevist at T har tilvirket, opbevaret, transporteret og forhandlet levnedsmidler i form af bl.a. store mængder rensdyr- og moskuskød. Retten har herved lagt vægt på mængden af kød i T container og graden af tilvirkning af kødet, ligesom V3 for retten forklarede, at han sammen med T og X1 solgte kødet til hoteller, Dr. Ingrid's Hospital mv.

Da T således ikke blot udøvede almindelig fangstvirksomhed med primær produktion og salg af ikke-tilvirket kød, var hans aktiviteter erhvervsmæssige, hvortil der kræves en tilladelse fra VFVG. Det kan ud fra V2 forklaring for retten lægges til grund, at T ikke havde den påkrævede tilladelse hertil fra VFVG.

Det findes videre bevist, at T ikke overholdt kravene mht. virksomhedens placering ift. omgivelserne, vandforsyning, afløbsforhold, renovation, indretning af lokalerne, belysning og ventilation, korrekt konstruerede maskiner, redskaber og inventar, kontrol af levnedsmidlerne, hygiejne, opbevaring af levnedsmidlerne for at sikre imod deres forurening, renholdelse og vedligeholdelse af virksomhedens lokaler, krav til transport af levnedsmidlerne, udarbejdelse af egenkontrolprogram samt særlige krav til indretning af slagterier. Retten har herved lagt særlig vægt på fotos af T container og området omkring den, hvoraf forholdene kan ses, V2 forklaring for retten samt V3 forklaring for retten om, at T container ikke indeholdt nogen installationer el. lign., men udelukkende kød.

På den baggrund findes T skyldig i overtrædelse af Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 27. juli 1998 om levnedsmiddelvirksomheder § 38, stk. 1, if. S 3, stk. 1, § 5, § 6, stk. 1-3, §§ 7-11, §§ 14-16, § 18, stk. 1, stk. 2 og stk. 8, § 20, § 21, stk. 1-4, § 22, stk. 1-3, § 23, stk. 1-3, og §§ 27-29 i overensstemmelse med anklageskriftet.

Forhold 2

Det findes ud fra sagens oplysninger, navnlig fotos fra T container og området omkring containeren på adressen Nuukullak [...], Nuuk og V2 troværdige forklaring for retten, bevist at T har opbevaret levnedsmidler i form af bl.a. store mængder rensdyr- og moskuskød i erhvervsmæssig øjemed med henblik på videresalg. Retten har herved lagt vægt på mængden af kød i T container, graden af tilvirkning af kødet og den nemme offentlige adgang til containeren.

Da T således ikke blot udøvede almindelig fangstvirksomhed med primær produktion og salg af ikke-tilvirket kød, var hans aktiviteter erhvervsmæssige, hvortil der kræves en tilladelse fra VFVG. Det kan ud fra V2 forklaring for retten lægges til grund, at T ikke havde den påkrævede tilladelse hertil fra VFVG.

På den baggrund findes T skyldig i overtrædelse af Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 27. juli 1998 om levnedsmiddelvirksomheder § 38, stk. 1, jf. § 3, stk. 1 i overensstemmelse med anklageskriftet.

Forhold 3

Det findes ud fra sagens oplysninger, navnlig fotos fra T container på adressen Nuukullak [...], Nuuk og V2 troværdige forklaring for retten, bevist at T har opbevaret dele af kødet direkte på træpaller på containergulvet uden emballage, ligesom dele af kødet var skiveskåret uden mulighed for

kontrol af båndsav, kontrol af aktiviteten og manglende mulighed for sporing af kødets fangststed og –tidspunkt, hvilket har medført, at kødet var uegnet til menneskeføde. Henset til den betydelige mængde kød, gradens af dets tilvirkning og den nemme offentlige adgang til containeren, findes det bevist, at T har markedsført kød i erhvervsmæssig øjemed og med henblik på videresalg.

På den baggrund findes T skyldig i overtrædelse af Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 21 af 27. juli 1998 om levnedsmiddelvirksomheder § 38, stk. 1, jf. § 17 i overensstemmelse med anklageskriftet.

Foranstaltningen

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bøde på 135.000 kr. og har til støtte herfor anført blandt andet, at anklagemyndigheden har lagt sig op ad VFVG's indstilling om bødepåstand. V2 forklarede for retten, at VFVG i sin indstilling om foranstaltningsstørrelsen har fulgt praksis efter de tilsvarende danske regler, og at man har opregnet bødepåstanden for hver enkelt overtrædelse og lagt disse beløb sammen.

Forhold 1

Det fremgår af lovbemærkningerne til den danske fødevarerlov, at i tilfælde, hvor et forhold både udgør en overtrædelse af reglerne om markedsføring af fødevarer uegnet til menneskeføde og en overtrædelse af andre regler, f.eks. forkert opbevaring, skal bødestørrelsen for overtrædelsen af markedsføring af fødevarer uegnet til menneskeføde anvendes.

Anklagemyndigheden ses alene at have lagt bødebeløbene beregnet af VFVG for hver enkelt overtrædelse sammen uden at have foretaget eventuel modregning af nogle af bødebeløbene.

Retten finder på den baggrund og henset til omfanget og mængden af overtrædelserne, at en samlet bøde på 70.000 kr. for forhold 1 er passende.

Forhold 2

Det fremgår af lovbemærkningerne til den danske fødevarerlov, at udgangspunktet ved manglende autorisation mv. er en bøde på 10.000 kr. i detailledet og 20.000 kr. i engrosledet.

Retten finder, at en bøde på 20.000 kr. for forhold 2 er passende.

Forhold 3

Det fremgår af lovbemærkningerne til den danske fødevarerlov, at udgangspunktet ved manglende markedsføring af mad uegnet til menneskeføde er en bøde på 20.000 kr.

Retten finder, at en bøde på 20.000 kr. for forhold 3 er passende.

Sagsomkostninger

Statskassen skal betale sagens omkostninger, jf. retsplejelovens § 480, stk. 1.

Thi kendes for ret:

T idømmes en bøde på 110.000 kr.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Julie Sandvik Loft
dommerfuldmægtig

Den 12. oktober 2020 kl. 09.00 holdt Retten i Grønland offentlig retsmøde i retsbygningen. Dommerfuldmægtig Julie Sandvik Loft behandlede sagen. Karoline Lyberth var tolk.

Rettens nr. 75/2020

Politiets nr. 55PM-98736-00001-18

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer [...]

T var ikke mødt eller havde oplyst lovligt forfald trods lovligt indkaldt til retsmødet. Han var gjort bekendt med, at udeblivelse kunne medføre sagens fremme i medfør af retsplejelovens § 453, stk. 3, nr. 1.

Sagen er fremmet i T's fravær, jf. retsplejelovens § 453, stk. 3, nr. 1.

[...]

[...].

V2 forklarede på dansk blandt andet, at han var med til at udføre en kontrol i 2018 hos T i Kangerlussuaq efter VFMG's modtagelse af en anmeldelse om opbevaring af en del kød i og uden for en container. Under kontrollen konstaterede de, at der var tale om ca. 50 dyr, der blev opbevaret i plasticposer. Der var også snescooterdele og andre ting, der ikke skal opbevares sammen med fødevarer. Størstedelen af kødet var i orden, men der var også huller og bidemærker i en af del opbevaringsposerne og kødet. Derudover var en del af kødet udbenet.

Efter kontrollen låste de containeren. De vurderede, at der var tale om mere end almindelig fangerdrift, da det snarere lignede slagteridrft. Man skal have en godkendelse for at drive slagteri, hvilket T ikke havde. For at blive godkendt skal der indsendes forskellig dokumentation og beskrivelser af, hvordan de forskellige krav i lovgivningen overholdes.

De talte med T ifm. kontrollen. Han var ikke tilfreds og mente, at de var efter særligt ham, da der var andre fangere, der gjorde som han. De havde dog en udtalelse fra en jagtbetjent, der modsagde dette.

I T container var der ingen af de ting, der kræves for at drive slagterivirksomhed.

Når der drives egentlig slagterivirksomhed, skal der opfyldes en række krav til opbevaringen af kødet, bl.a. ift. nedfrysningstemperatur, opbevaringsmåder og rengøring.

De havde holdt et møde med T i 2016, hvor de havde forklaret ham reglerne. Fiskere og fangere (primære producenter) må gerne sælge uforarbejdede varer i privat salg. Et dyr må eksempelvis ikke være udbenet, men højst grovparteret. Derudover skal kødet sælges hurtigst muligt efter fangsten.

Grønlandsk:

I2 qllunaatut ilaatigut nassuiaavoq, 2018-imi U Kangerlussuarmi misissueqataasimalluni VFVG-ip nalunaarummik tigusaqarnerani neqinik containerimi containerillu silataani uninngatitsisoqartoq. Misissuinerminni paasivaat, tassani pineqartut uumasut 50-it missaat, taakku puussianiitinnegartut plasticiusuni. Aamma snescooterip atortuisa ilaat tassaniipput, taakkulu nerisassat akornanniitillugit toqqorsivimmeequsaanngillat. Neqit annersaat ajoquteqanngillat, neqilli ilaasa puui putoqarput ki-ineqarsimasullu takuneqarsinnaapput aamma neqit kiggeqarlutik. Taakku saniatigut neqit ilaat saaniarneqarsimapput.

Misissuinerup kingorna containeri parnaarpaat. Nalilerpaat nalinginnaasumik piniarnerinnaanngit-sumeersut, tassami nersutaatinik toqoraasartut ingerlatsineratut assigunerummat. Nersutaatinik toqoraasuuniaraanni akuersissummik peqartoqartussaavoq, taamaattorlu U piginngilaa. Akuerisaa-niaraanni pappilissat uppersaativity assigiinngitsut nassiuineqartussaapput aammalu allaaseri-neqarsimassalluni, inatsisitigut piumasaqaatit qanoq ililluni malinneqassanersut.

Misissuinermut atatillugu U oqaloqatigaat. Naammagittaappoq isumaqarlunilu ingammik nammi-neq malersugaalluni, piniasrtut allaat immisut pisarmata. Taamaattorli piniarnermik nakkutilliisumit oqaaseqaammik pisimapput, taannalu tassunga isummamut akerliliivoq.

U containeriani soqanngilaq nersutaatinik toqoraanermik ingerlatsiniaraanni pisariaqartunik.

Nersutaatinik toqoraavimmik ingerlatsiniaraanni, piumasaqaatit arlallit naammassineqarsimasussaapput neqinik toqqortaateqarnissamut tunngasunik, ilaatigut qeritinniaraanni qanoq nillertigissaner-soq, toqqortarineqartunut periutsit aamma eqqiaaneq.

2016-imi U ataatsimeeqatigaat, tassanilu malittarisassanik nassuiaateqarfigaat. Aalisartut piniartullu (siulliullutik tunisassiorlut) inuinnarnut tuniniaasinnaapput suliarineqarsimanngitsunik. Assersuuti-galugu nersut saaniarneqarsimassanngilaq, annerpaamik uulliinnarneqarsimasussaavoq. Tamatuma saniatigut pisarineqarnerata kingorna piaarnerpaamik tuniarnegartussaavoq.

I relation til forhold 2 og 3 forklarede han, at han ikke selv var med til kontrollen i 2020. De orien-terede T om, at de ønskede at udføre en kontrol, hvilket T ikke var indstillet på. De klippede derfor låsen til containeren, udførte kontrollen og satte en ny lås på, som T kunne få nøglen til.

En del af kødet opbevaredes forkert, og en del var parteret vha. båndsav. De så ikke båndsaven på stedet. Der var ingen sporbarhed ift. hvor og hvornår kødet var fanget eller af hvem. T havde ikke en tilladelse til slagteridrft el. lign.

Hans faglige vurdering var, at fødevarehygiejnen og fødevarsikkerheden var lav grundet den manglende sporbarhed og dokumentation for, hvordan kødet var blevet opbevaret siden fangsten. Derudover var en del kød forarbejdet og tilvirket, hvilket kræver en godkendelse.

I relation til bødestørrelsen forklarede han, at VFVG har lænet sig op ad de danske regler for lig-nende overtrædelser. Han har ikke selv indstillet bødestørrelserne og er derfor ikke helt sikker på, hvordan de er beregnet.

Grønlandsk:

Immikkoortoq 2-mut aamma 3-mut atatillugu nassuiaavoq, 2020-imi misissuinermi peqataasi-manani. U ilisimatissimavaat misissuinessaq kissaatigalugu, U tamatumunnga isumaqataanngilaq. Taamaattumik containerip parnaarsaataa kipisimavaat misissuinerlu ingerlallugu nutaamillu parnaarsaaserlugu, matuersaallu tassunga U pisinnaagaa.

Neqit ilaat kukkusumik toqqortarineqarput, ilaallu pilattuummik qiterutaasalimmik aggorneqarsimallutik. Tassani pilattuut qiterutaasalik takunngilaat. Sunnguamilluunniit paasissutissamik soqanngilaq neqit sumi qangalu pisarineqarsimanersut imaluunniit kimit pisarineqarsimanersut. U nerutaatinik toqoraavimmik ingerlatitsinissamut assigisaanilluunniit ingerlatitsinissamut akuersissummik peqanngilaq.

Nammineq ilinniarsimasani malillugit nalilerpaa, nerisassialerineri eqqiluisaarnissaq aamma nerisassat isumannaatsuunissaat annikitsuararsuusoq suminngaanneereri takuneqarsinnaanngimmata aammalu uppersaatissaqarani, neqi pisarineqarnerata kingorna qanoq paarineqarsimanersooq. Taakku saniatigut neqi piareersarneqarsimavoq suliarineqarsimallunilu, taamaaliussagaannilu pisariaqarpoq akuersissummik peqarnissaq.

Akiliisitsissutissap annertussusia pillugu nassuiaavoq, VFVG-ip toqqammaviginarsimagai Danmarkimi taamatut assingusunik unioqqutitsinernut malittarisassat aallaaviginissaat. Nammineq akiliisitsissutissap annertussusissaa inassutigisimannigilaa taamaattumillu qulakkeerlugu oqaatigisinaanagu, qanoq ililluni taanna naatsorsorneqarsimanersooq.

[...]

V3 forklarede på dansk blandt andet, at han i Kangerlussuaq skød moskus i jagtsæsonen 2017-2018 sammen med X1 og T. Efter fangsten fjernede de dyrenes skind, puttede plastic på kødet, og morgenen efter var det allerede frossent. Derefter tog de kødet til containeren, ligesom andre fangere også gør. Lige ved siden af containeren skar de i kødet med en sav. De gjorde ikke noget ved kødet i containeren. De opbevarede kødet i containeren indtil jagtsæsonen var ovre, hvorefter de transportererede det frosne kød med RAL til først Sisimiut og derefter til Nuuk. Nogle gange lå kødet i containeren i en måneds tid, før det blev transporteret. Kødet sælges til hoteller, Dr. Ingrid's Hospital mv.

Der var intet i containeren ud over kød. Kødet opbevares over alt i containeren. Kødet tilhørte X1, T og ham. Han og X1 var matroser for T.

Fødevaremyndighederne henvender sig hele tiden til dem for at spørge, hvor meget de har fanget mv. De spørger ikke andre fangere, selvom alle fangere agerer på samme måde som T. Der er mange, som er misundelige på T. I denne jagtsæson må T ikke komme med på moskusjagt, da han skyder mange dyr.

Grønlandsk:

I3 qallunaatut ilaatigut nassuiaavoq, Kangerlussuarmi piffissami piniarfiusumi 2017/2018-imi X1 U ilagalugit umimmassimalluni. Pisarineqarnerata kingorna ameerpaat, neqaallu plasticinut ikiorarlugu, aqaguanilu ullaakkut neqi qerereersimavoq. Tamatuma kingorna neqi containerimukaappaat, soorlu piniartut allat aamma taamaaliortartut. Containerip eqqannguani neqi pilattuummik aggorpaat. Containerip iluani neqi suneqanngilaq. Neqi containerimiitippaat piniarsinnaatitaanerup naanissaata tungaanut, tamatumalu kingorna neqi qerisoq RAL aqutugalugu siullermik Sisimiunut tamatumalu kingorna Nuummuk nassiullugu. Ilaatigooriarluni neqit qaammatip ataatsip missaani containerimiitinneqartarput, nassiunneqannginnerminni. Neqit hotelinut, Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut il.il. tuniarneqartarput.

Neqit saniatigut allamik containerimiittoqanngilaq. Neqit containerip iluani tamarmi toqqortarineqarput, Neqit X1, U namminerlu pigaat. Nammineq X1 U matrosiusarput.

Inuussutissalerinerimut oqartussat tamatigunngajak saaffigisarpaat aperiniarlugit, qanoq amerlatigisunik pisaqarsimanersut aperiarlugit. Piniartut allat aperineq ajorpaat, naak piniartut tamarmik U

iliortaraluartut. Amerlasuut U sinngagaat. Piniarfissami tassani U umimmanniaqqusaanngilaq, amerlavallaanik pisaqartarmat.

[...]

V1 forklarede på grønlandsk blandt andet, at han var på jagt i Kangerlussuaq i jagtsæsonen 2017-2018. Han var alene på jagt. Han solgte det kød, han fangede. Om vinteren nedfrøs han kødet og pakkede det i nogle 'big bags'. Han opbevarede sit kød udendørs. Han kender godt T, X1 og V3. Han har været inde i T container. Der ligger kød i containeren. Der er ingen borde, vaske mv. i containeren.

Grønlandsk:

Il kalaallisut ilaatigut nassuiaavoq, piniarfissami 2017-2018-imi Kangerlussuarmi piniariarsimal-luni. Kisimiilluni piniarpoq. Pisami neqaa tunivaa. Ukiukkut neqi *big bags'-inik poorlugu qeritippaa. Neqaatini silamiitippai. U, X1 I3 ilisarisimasarilluarpai. U containerianiinnikuuvoq. Containerimiippat neqit. Containerimi nerriveqanngilaq, eqqortorfeqaranilu il.il.

[...]

Sagen sluttet.

Retten hævet kl. 11.52.

Julie Sandvik Loft
dommerfuldmægtig